

ปีที่ 13 ฉบับที่ 3: มิถุนายน 2552

ISSN 8059-9025

จากใจ บก.

การเมืองโคนมสงบลงมาก จากการประชุมหารือ ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนมมีมากขึ้น การมีข่าวคุณภาพนม (โดยเฉพาะในโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน) ส่งผลให้การดูแลนมทั้งระบบทำได้เป็นรูปธรรมมากขึ้น แม้การประกาศราคาใหม่เป็น 16.50 บาท และมีเกณฑ์คุณภาพน้ำนมที่ปรับปรุง ถูกนำมาใช้นับแต่ปลายเดือนเมษายน 2552 รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาออกแรงช่วยกันมากขึ้นนับแต่ การมีประชาสัมพันธ์ให้บริโภคนมโคในสื่อต่างๆ มากขึ้นพร้อมเน้นคุณภาพนมโคสด มีการรวมตัวเป็นผลักดันการใช้นมดิบและกระตุ้นการบริโภคนมไทย นับเป็นสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นในช่วงวิกฤตนี้ อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น อย. และ สสจ. ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ต้องติดตามกำกับอย่างเข้มงวด และกรมปศุสัตว์ที่ต้องตรวจรับรองมาตรฐาน

ศูนย์รวบรวมน้ำนมและมาตรฐานฟาร์ม ต้องตรวจกำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้การผลิตน้ำนมคุณภาพดีจากต้นทางถึงปลายทางทำได้เป็นระบบและได้น้ำนมที่แท้จริง สิ่งนี้จะเป็นคุณอย่างมากแก่นักเรียนและประชาชน และที่สำคัญสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภคทุกคน สมกับที่ว่า “รักประเทศไทย ตึ่มนมโคไทย นมโคไทยสะอาด ปลอดภัย” มีสิ่งที่น่าภูมิใจอีกเรื่องคือ การประเมินคุณค่าทางพันธุกรรมของพ่อพันธุ์โคนมไทย มีการทำอย่างต่อเนื่องทั้งกรมปศุสัตว์ และ อสค. ฉบับล่าสุดของค่าการผสมพันธุ์โคนมประจำปี 2551 ได้ถูกตีพิมพ์นำเสนอแล้ว ติดตามเนื้อหาบางส่วนได้ในฉบับนี้สุดท้ายนี้ 1 มิถุนายน เป็นวันตึ่มนมโลก (World Milk Day) ช่วยกันตึ่มนมโคไทยเพื่อสุขภาวะคนไทยนะคะ

สุณีรัตน์ เอี่ยมละมัย

สาระ

- ❖ สร้างโอกาสคนไทยด้วยคุณภาพและมาตรฐาน
- ❖ ความมั่นคงและโอกาสพัฒนาโคนมไทย
- ❖ สถานการณ์นมผงโลก สะท้อนนมดิบไทย
- ❖ รู้จักกับนมชนิดต่าง ๆ กันเถอะ
- ❖ แนวทางการลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ การให้อาหารเพื่อเพิ่มการผสมติดในโคนมหลังคลอด
- ❖ ค่าการผสมพันธุ์โคนม 2551
- ❖ งานวิจัยพัฒนาชาติไทย: การวิจัยจำแนกแยกแยะแบคทีเรียสแตปฟีโลคอคคัส ที่เป็นสาเหตุของเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการ และการดื้อต่อยาเพนิซิลลินและออกซาลิซิน

สร้างโอกาสนมไทยด้วยคุณภาพและมาตรฐาน

น.สพ.ประชุม อินทรโชติ
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

สถานการณ์โลกที่มีผลกระทบต่อโคนม เช่น

1. วิกฤตการเงินของสหรัฐอเมริกาทำให้เศรษฐกิจโลกหดตัว มีผลต่อการบริโภคที่ลดลง
2. ปัญหาพลังงานและอาหาร จากความผันผวนของราคาน้ำมันโลกและการนำพืชอาหารมาเป็นพลังงานทดแทน ทำให้ต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มสูงขึ้น
3. การปนเปื้อนเมลามีนในนม ทำให้คนบริโภคลดลง
4. ปัญหาการเมืองและการประท้วงภายในประเทศไทย ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ

จากรายงานสภาพการเลี้ยงโคนมในปัจจุบัน รายงานโดยกรมปศุสัตว์ พบผลผลิตนํ้านมดิบมีค่าใกล้เคียงกันตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 – 2551 ประมาณ 761,434 ตัน แสดงว่านํ้านมดิบไม่ขยายตัวในรอบ 3 ปี อาจเนื่องจากวิกฤตราคา

น้ำมันเชื้อเพลิงและวัตถุดิบอาหารสัตว์แพง ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น

จุดแข็งและจุดอ่อนของการเลี้ยงโคนมไทย

จุดแข็ง

1. นํ้านมดิบที่ผลิตได้นำมาบริโภคภายในประเทศทั้งหมด ไม่มีปัญหาด้านการส่งออก
2. ไม่มีปัญหาคู่แข่งนํ้านมดิบจากต่างประเทศ
3. มีระบบซื้อขายล่วงหน้า สามารถวางแผนการผลิตได้
4. ความน่าเชื่อถือจากผู้บริโภค จากการซื้อขายไม่ใช่โปรตีนเป็นตัวกำหนดราคาทำให้ไม่มีการปนเปื้อนสารเมลามีน เช่น ประเทศจีน
5. ผู้บริโภคนิยมเลือกเครื่องดื่ม เช่น นมสด เป็นอันดับสองรองจากน้ำเปล่า

จุดอ่อน

1. คุณภาพไม่สม่ำเสมอ เช่น ไขมันและโปรตีน ตรวจพบร้อยละ 80 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ แต่อีกร้อยละ 20 ต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนของแข็งทั้งหมดและปริมาณเซลล์โซมาติกพบร้อยละ 60 ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่อีกร้อยละ 40 ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่โดยรวมคุณภาพนํ้านมดิบส่วนใหญ่ได้มาตรฐาน
2. ปริมาณนํ้านมที่ผลิตไม่สม่ำเสมอ โดยลดลงในช่วงเดือนส.ค. ถึง ต.ค. อาจมาจากการจัดการฟาร์มจะต้องพัฒนาให้ผลผลิตมีความสม่ำเสมอทั้งปี เพื่อประโยชน์ผู้ซื้อ เกษตรกร ศูนย์รับนํ้านม สหกรณ์บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอกาสของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

1. ผู้บริโภคยังมีความเชื่อมั่นคุณภาพนํ้านมที่ผลิตจากฟาร์มเกษตรกรไทย ต้องเพิ่มความเชื่อมั่นในส่วนที่ยังไม่ดี ต้องดึงท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนมสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และอาศัยความร่วมมือระหว่างเกษตรกร ศูนย์และ

ผู้ประกอบการให้เป็นหุ้นส่วนธุรกิจร่วมกัน เพื่อเพิ่มอัตราการบริโภคนมให้สูงขึ้น

2. การเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤติการเงินและพลังงาน โดยเน้นการบริหารฟาร์มเชิงธุรกิจ จัดสัดส่วนการเลี้ยงแม่โคในฟาร์ม โดยเลี้ยงแม่โคที่ให้ผลผลิตมาก และจัดการให้มีผลผลิตสม่ำเสมอ เพื่อลดภาระการเลี้ยงโคทดแทน และคั้ดทั้งโคที่ให้ผลผลิตต่ำออกจากฟาร์ม โดยสหกรณ์หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องอาจเข้ามารับภาระการเลี้ยงโคทดแทนให้สมาชิก เพื่อให้ได้โคนมทดแทนที่คุณภาพดี และสร้างโอกาสธุรกิจการผลิตโคสาวจำหน่าย

ข้อเสนอแนะ

1. เกษตรกร ศูนย์รับน้ำนม สหกรณ์ ผู้ประกอบการท้องถิ่น ต้องเป็นทีมเดียวกันในการพัฒนาตลาดและโอกาสโคนมไทย
2. ปรับรูปแบบการบริหารองค์กรเกษตรกรให้มีความคล่องตัวและเป็นมืออาชีพ เช่น การตั้งบริษัทร่วมในการทำธุรกิจโดยให้องค์กรเกษตรกรเป็นหุ้นส่วน
3. หน่วยงานวิชาการ เช่น สถาบันการศึกษา อสค. กรมปศุสัตว์ เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงให้ความรู้ คำแนะนำแก่เกษตรกร

ที่มา : จากเสวนา “สถานการณ์โคนมโลก โอกาส(โค)นมไทย” 18 ธันวาคม 2551 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพฯ สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ความมั่นคงและโอกาสพัฒนาโคนมไทย

คุณรัตนา อังสุภากร

รองผู้อำนวยการ ทำการแทนผู้อำนวยการ
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

สถานการณ์ความมั่นคงของโคนมไทยปัจจุบัน

1. พฤติกรรมการบริโภคและการซื้อผลิตภัณฑ์ นิยมสินค้าเพื่อสุขภาพ มีความสะดวกในการบริโภค ราคาเหมาะสม ผู้บริโภครับรู้ข่าวสารมากขึ้นจากการรณรงค์บริโภคนม หรือจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ
2. ความสามารถในการผลิตของผู้เลี้ยงโคนม ด้านต้นทุนการผลิต คุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยของน้ำนมดิบ

3. การปรับตัวของผู้ประกอบการ มีสินค้าทดแทนมากมาย แหล่งวัตถุดิบคุณภาพดี ต้นทุนต่ำ และการเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตรวดเร็ว
4. การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ จากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้กำลังซื้อลดลง การขยายตัวการเศรษฐกิจต่ำกว่าร้อยละ 1

การสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภคตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

1. ต้นน้ำ ได้แก่ ฟาร์มเกษตรกร ต้องดูแลด้านพันธุ์อาหารและการให้อาหาร สุขภาพโคนมและการสืบพันธุ์ คุณภาพน้ำนมดิบ
2. กลางน้ำ ได้แก่ ศูนย์รับน้ำนมดิบ สหกรณ์ โรงงานแปรรูป ต้องมีมาตรฐานการรับน้ำนม การตรวจสอบคุณภาพและให้ราคา การขนส่งและการแปรรูปน้ำนม โดยจัดเป็น zoning
3. ปลายน้ำ ได้แก่ ผู้บริโภค ต้องรณรงค์การบริโภค น้ำนมและผลิตภัณฑ์นม โดยการสร้างค่านิยมการบริโภคน้ำนมภายในท้องถิ่น การจัดการตลาดและการขาย ตลอดจนการเก็บรักษา

โอกาสชี้้นำการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมนม

ราคานมผงนำเข้าจากต่างประเทศมีต้นทุนประมาณ 10-11 บาท/กก. ราคาน้ำมันค่าขนส่งเริ่มมีราคาต่ำลง ต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์เริ่มถูกลง เป็นโอกาสที่ดีที่จะลดต้นทุนการผลิตได้ รวมถึงจริยธรรมในการผลิตและจำหน่ายที่ไม่ปนเปื้อน ปลอมปน หรือผสมนมผงในการผลิตนมพร้อมดื่มในโครงการนมโรงเรียน หรือผลิตภัณฑ์นม เพื่อเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้บริโภค

การบูรณาการความมั่นคง

1. พรบ.โคนมและผลิตภัณฑ์นม บทบาทของอนุกรรมการ 5 ชุด ดูแลครอบคลุมทุกด้าน
2. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค
3. การรณรงค์การบริโภคนมภายในประเทศ
4. การวิจัยและพัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นม
5. การปรับระบบการผลิตให้เป็นแหล่งอาหาร
6. การสนับสนุนเชิงนโยบาย เพื่อป้องกันผลกระทบการค้าระหว่างประเทศ

โอกาสพัฒนาอุตสาหกรรมนมไทย

1. ด้านการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการจัดการอาหาร เพิ่มสัดส่วนผู้เลี้ยงโคนม

2. ด้านการบริหารจัดการ ข้อมูลสารสนเทศถูกต้อง การให้ราคาน้ำมันดิบตามคุณภาพ การควบคุมคุณภาพนมโรงเรียน
3. ด้านการตลาด ลดการแข่งขันนมโรงเรียน
4. ด้านการวิจัยและพัฒนา เน้นการนำไปใช้ได้จริง และสนองความต้องการของผู้ใช้
5. ด้านนโยบายสาธารณะ รณรงค์การบริโภคนมภายในประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและป้องกันผลกระทบจากการนำเข้านมผง

ที่มา: จากเสวนา “สถานการณ์นมโลก โอกาส(โค)นมไทย” 18 ธันวาคม 2551 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพฯ สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถานการณ์นมผงโลก สะเทือนนมดิบไทย

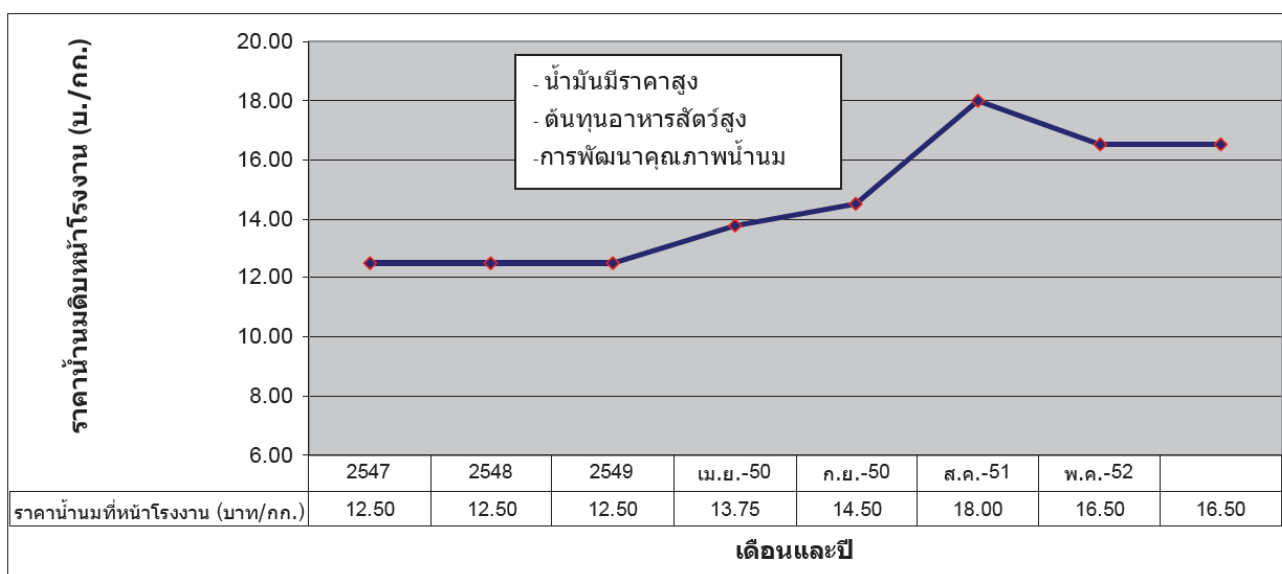
สมาคมผู้เลี้ยงโคนมไทย โฮสสไดน์ฟรีเชียน

ถ้าย้อนเวลาได้...ผู้เลี้ยงโคนมหลายท่านคงอยากย้อนราคานมไปแตะ 18 บาท/กก. กลับมาใหม่อีกครั้ง เป็นช่วงที่นมเป็นทอง ที่ใครๆ ก็อยากซื้อ หลายบริษัทอยากนำไปใช้ พอปลายปี 2551 นมที่เคยเป็นทอง เริ่มส่อเค้าเป็นนมสีขาว มีราคาแพง ที่หลายโรงงานเริ่มชะลอการซื้อ อันนั้นเข้า นมเลยล้นตลาด เกิดการประท้วงเทนมทิ้ง ให้ทราบถึงปัญหา ร้องถึงรัฐบาลต้องลงมาแก้ไข ด้วยการเทเม็ดเงินอุดหนุน 1.5 บาท/กก. (ช่วง ก.พ. – เม.ย. 52) เพื่อพยุงราคา 18 บาท/กก. ไว้ การผลิตนม U.H.T จากนมดิบ จัดส่งแก่นักเรียนชั้น ป.5-6 และการขยายโครงการนมโรงเรียนเป็น 260 วันและเพิ่มขึ้นเรียนถึงป.6

คืนวันที่ 16 เมษายน 2552 แม้ว่าผมกำลังเคร่งเครียดอย่างหนักกับความย่ำแย่ของประเทศและข้อมูลต้นทุนการผลิตน้ำมัน แต่ถึงครั้นนั้น...กลับไม่สามารถข่มตาหลับได้สนิท เพราะจิตใจเฝ้าแต่ครุ่นคิดถึงความเดือดร้อนของผู้เลี้ยงโคนมต่อการปรับลดราคาซื้อนมดิบเป็นอย่างแน่แท้ ในวันพรุ่งนี้ เมื่อการประชุมเริ่มขึ้น ก็มีการโต้เถียงกันต่างๆ นานา ฝ่ายหนึ่งก็พยายามหาเหตุผลเพื่อปรับลด อีกฝ่ายหนึ่งก็มีเหตุผลเพื่อพยุงราคาไว้ แต่สุดท้ายก็ลงเอยที่ กิโลกรัมละ 16.5 บาท โดยมีเกณฑ์คุณภาพห้อยท้ายไว้

เวลาเพียง 2 ปี ประเทศไทยมีสองเหตุการณ์ที่ต่างกันราวคนละขั้ว ไม่ใช่เชื้อเพลิงเชื้อแดง แต่เป็นเหตุการณ์ที่โรงงานแปรรูปนมแย่งกันซื้อน้ำมันของเกษตรกรผ่านมาน้อย เกษตรกรก็รวมตัวกันเทนมทิ้งเสียอย่างนั้น

เมื่อย้อนตั้งแต่ปี 2550ราคาน้ำมันดิบตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง วัตถุดิบอาหารสัตว์ถูกปั่นไปผลิตพลังงานทดแทน ขยับต้นทุนการเลี้ยงโคนมขึ้น ขณะที่นมผงในตลาดโลกทะยานเลย 5,000 ดอลลาร์ต่อตัน จากปัจจัยภัยแล้ง และการบริโภคที่สูงขึ้น นมผงละลายน้ำจึงมีราคาสูงมาก นมดิบที่เกษตรกรเคยหมดหวัง กลับมีพลัง ดึงดูดหลายบริษัทมาแย่งซื้อ เกิดเป็นช่องว่าง นำมาสู่การขอปรับราคาเป็นระลอก จนมาแตะที่ 18 บาท/กิโลกรัม พร้อมการประกาศขึ้นราคานมพร้อมดื่ม และที่แปลกคือการนำเข้านมผงกลับมีทิศทางลดลง และจากการฟื้นการผลิตน้ำมันประเทศกลุ่ม Oceania ปลายปี 2550 ราคานมผงในตลาดโลกจึงลดต่ำสุดที่ 3,450 ดอลลาร์ต่อตัน กระพือซ้ำด้วยวิกฤตการณ์น้ำมันในนมผงราคานมผงจึงลดต่ำสุด มาอยู่ที่ 2,062.5 ดอลลาร์ต่อตัน พร้อมโหมกระหน่ำด้วยเศรษฐกิจชะลอตัว พร้อมปัญหานมโรงเรียนที่ไม่ได้คุณภาพ ยิ่งเป็นแรงกดดันการบริโภคนมในประเทศลดลงอีก น้ำมันที่เป็นทอง แปรสภาพเป็นเพียง

นี่ก็เป็นเรื่องแปลกสำหรับเมืองไทย ที่เรียกว่า Amazing Thailand หรือเปล่า แต่มันไม่ใช่สิ่งสำคัญอะไร เท่ากับสิ่งที่ผมพยายามเรียบเรียง และอยากสื่อ ก็คือ ปัญหานมล้นก็เป็นวัฏจักรที่เกิดขึ้นตลอด ทุก 2-3 ปี แต่ครั้งนี้กลับเกิดขึ้นเร็วและมีวงรอบสั้นลง และอะไรกันเล่าที่เป็นเหตุปัจจัยต่อการเปลี่ยนแปลง ถ้าเข้าใจก่อน ปัญหานมล้นก็น่าจะรับมือได้ หรืออย่างน้อยผู้เลี้ยงโคนมก็สามารถเตรียมความพร้อมได้เช่นกัน หรือปัญหาการเทนมทิ้ง อาจไม่เกิดขึ้นเลย ผมจึงพยายามเรียบเรียง เล่าสู่กันฟัง เพื่อกระตุ้นต่อมคิด สะกิดต่อมรู้ถึงความเข้าใจเหตุการณ์ การเข้าถึงสถานการณ์น้ำมันปัจจุบัน แล้วสกัดออกมา ปูเป็นทางสู่การบริหารจัดการนมที่เป็นระบบ สร้างอาชีพที่มั่นคงของผู้เลี้ยงโคนมต่อไป

นมที่เคยต้องการ ที่โรงงานนมนำเข้าสถานการณ์ มาเป็นเงื่อนไขเพื่อชะลอการรับซื้อ แล้วหันไปใช้นมผงขาดมันเนยแทน

ปลายปี 2551 นมล้นที่หลายท่านคุ้นเคย เริ่มปรากฏขึ้นอีกครั้ง แถมตอกย้ำด้วยปัญหานมโรงเรียนที่ไม่ได้คุณภาพผิดตามโรงเรียน เตือนเตือนถึงองค์การอาหารและยา ต้องเข้ามาตรวจสอบคุณภาพนม ที่มีข่าวออกมาเป็นระยะ อานุภาพนมล้น ก็ทวีทั่วสารทิศ กวาดผู้เลี้ยงโคนมมาชุมนุมประท้วงเรียกร้องความช่วยเหลือ ร้องถึงรัฐบาลที่ต้องมาแก้ไขด้วยการเทเม็ดเงินพุงราคา 18 บาทต่อกิโลกรัม ด้วยการอุดหนุนการซื้อน้ำมันกิโลกรัมละ 1.5 บาท และค้ำชานนมส่วนเกินความต้องการของผู้ประกอบการ ด้วยการจัดทำ MOU ปี 52 ระยะ 90 วัน แล้วเร่งระบายออกเป็นนม U.H.T จัดส่งแก่นักเรียนชั้น ป.5-6 ซึ่งเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนและปรับตัวของผู้เลี้ยงโคนม ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2552 รวมถึงการรื้อระบบการจัดการนม

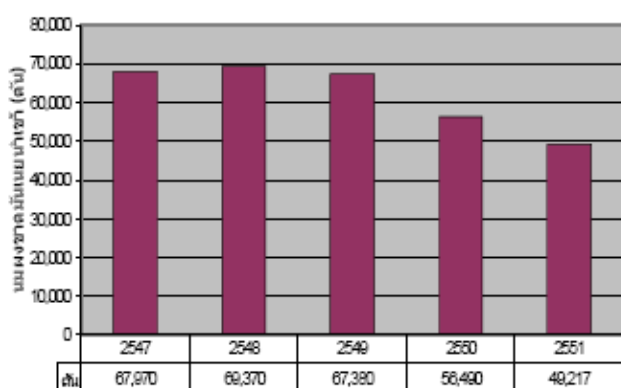
ใหม่หมด พร้อมอนุมัติเงินเพื่อรองรับการขยายโครงการนมโรงเรียน เป็น 260 วัน เพิ่มขึ้นเรียนถึง ป.6 สุดท้ายก็หนักกฎอุปสงค์อุปทานไม่พ้น การอุดหนุนก็สิ้นสุดลง วันที่ 28 เมษายน 2552 ด้วยผลการประชุมตัดสิน หันราคานมดิบเหลือเพียง 16.50 บาทต่อกิโลกรัม ในวันที่ 17 เมษายน 2552 แถมห้อยท้ายด้วยคุณภาพน้ำนมดิบที่มีเกณฑ์ด้านราคาสูงกว่าหรือน้อยกว่าราคากลาง พิจารณาตามมาตรฐานกลางคือ

ของแข็งน้ำนม (total solid) มีมาตรฐานกลาง อยู่ระหว่าง 12.00 - 12.59 %

จุลินทรีย์ในน้ำนม (SPC) มีมาตรฐานกลาง อยู่ระหว่าง 300,000-500,000 โคโลนี/ลบ.ซม.

จำนวนเม็ดเลือดขาว (SCC) มีมาตรฐานกลาง อยู่ระหว่าง 400,000-500,000 เซลล์/ลบ.ซม.

จุดเยือกแข็ง โดยวิธี cryoscopic method มีมาตรฐานกลางอยู่ที่ -0.520 องศาเซลเซียส

เท่าที่ผมพยายามเรียบเรียงมา พอจะกระจุกต้อมคิด ใหม่ครับว่า ตัวการที่สำคัญคือการมุ่งผลกำไรสูงสุด และเน้นต้นทุนต่ำสุด แต่ผมก็ไม่เถียงว่ามันเป็นธุรกิจ แต่หากใส่การมุ่งเน้นเรื่องคุณธรรมร่วมด้วยหน่อย ความผาสุกก็เกิดขึ้น แต่เท่าที่ผ่านมาเราก็ประจักษ์แล้วว่าราคานมผงมีผลต่ออุตสาหกรรมนมไทยอย่างมาก แต่สิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้คิดว่าแล้วจะทำอย่างไร ถึงจะมีระบบการจัดการน้ำนมประเทศ ที่ผันคุณธรรม ใส่เข้าไปในอุตสาหกรรมนมไทย กลายเป็นเกราะคุ้มกันแก่อาชีพพระราชทานได้ การประชุมหลายครั้งที่ผมเข้าร่วมในฐานะเป็นตัวแทนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ผมก็พอเห็นแสงสว่าง ส่องทาง ปู่สู่การแก้ปัญหานมล้น และการปรับปรุงระบบการจัดการนมใหม่ ดังหลายอย่างที่จะเกิดขึ้น เช่น

สมาคมผู้เลี้ยงโคนมไทยโฮลสโตน ได้สร้างเครือข่ายการติดตามต้นทุน และการผลิตน้ำนม ของประเทศ

ต่าง ๆ ผ่าน IFCN พร้อมการเกาะติดสถานการณ์นมผงในตลาดโลกทันด่วน รายงานข่าวสารสด ส่งตรงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เลี้ยงโคนม เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ เตรียมวางแผนต่อไป

การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) 52-53 ในวันที่ 28 เมษายน สรุปว่าปริมาณน้ำนมดิบที่ประเมินได้ช่วงต้นเป็น 2,475.28 ตันต่อวัน แต่ก็ยังไม่สามารถเกลี้ยได้ทั้งหมด ข้อสรุปก็ยังไม่สามารถประกาศออกมาใช้ได้ขณะนี้

การบริหารนมโรงเรียน ได้มีการปรับโครงสร้าง คณะอนุกรรมการบริหารโครงสร้างอาหารเสริม (นม) โรงเรียนใหม่ คำนึงความเป็นอิสระในการซื้อนมโรงเรียน แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ด้วยการยกเลิกระบบโซนนิ่งพร้อมเพิ่มปริมาณนมดิบ แฝงในโครงการนมโรงเรียน ด้วยการขยายวันเป็น 260 วัน (52 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน) และยืดชั้นเรียนถึง ป.6 อีกทั้งกระจายคณะกรรมการดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามจังหวัด ที่ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนราชการที่เกี่ยวข้องและอปท เป็นกรรมการ ปศุสัตว์จังหวัดเป็นเลขา และสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขา

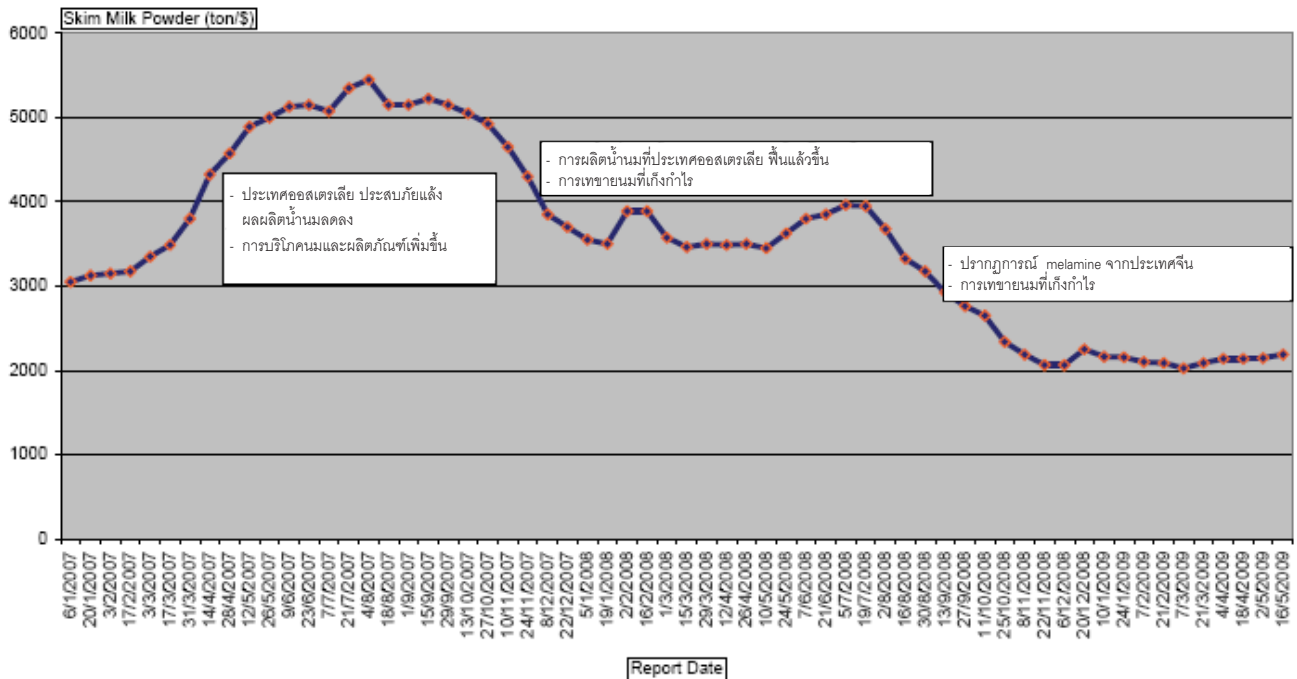
โครงการเสริมสร้างความรู้ในการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนมสดแท้ 100 % ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมไทย เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของนมสด ฟื้นความมั่นใจถึงความปลอดภัย กระตุ้นการบริโภคนมสด น้ำนมดิบไทยก็ถูกนำมาใช้มากขึ้น จึงได้ดำเนินการเสนอโครงการเพื่อตั้งงบประมาณจำนวน 15,000,000 บาท มาดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ แต่ยังไม่รออนุมัติงบประมาณขณะนี้

โครงการลดต้นทุนและปรับปรุงประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนม ด้วยวิธีที่ปฏิบัติได้และเห็นผลจริง โดยการจ้างที่

ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนม และลดต้นทุนการผลิตน้ำนมโค วิเคราะห์ วางแผนการพัฒนาและให้ความรู้ แก่เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนม เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมให้ได้มาตรฐานต่อไป ซึ่งปัจจุบันได้รับการอนุมัติงบประมาณแล้ว

จึงผันเงินดังกล่าวมาร่วมกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ เพื่อจัดจ้างนายสัตวแพทย์ ไปปฏิบัติงานตามเงื่อนไข ตามเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก โดยนำร่องโครงการกับหลายมหาวิทยาลัย เช่น เชียงใหม่ ขอนแก่น เกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ และมหาสารคาม เป็นต้น

สุดท้ายผมขอทิ้งท้ายว่าปัญหาน้ำนมดิบในประเทศได้ดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบมากขึ้น หลายโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้น ก็ล้วนแล้วแต่เป็นการรองรับปัญหา รวมถึงการจัดทำ MOU 52-53 กำลังแล้วเสร็จ อีกทั้งนโยบายการขยายโครงการนมโรงเรียน ประกอบกับสถานการณ์หมผงขาดมันเนยในตลาดโลกทะยานขึ้นจากจุดต่ำสุด ขึ้นมาแตะที่ 2,187.5 ดอลลาร์ต่อตัน ราคาสินรูปละลายน่าจะวิ่งอยู่ที่ 11-12 บาทต่อกิโลกรัม ปัจจัยเหล่านี้ก็น่าจะกำลังพยุงน้ำนม

ดิบไทยพ้นวิกฤตกลับมาพลิกสถานการณ์น้ำนมดิบไทย ให้สดใสได้

รู้จักกับนมชนิดต่าง ๆ กันเถอะ

ศ.นพ. พิภพ จิริภิญโญ

“นม” ถือเป็นอาหารที่มีเอกลักษณ์ที่สำคัญ คือ เป็นกลุ่มอาหารที่ให้แคลเซียมมากกว่ากลุ่มอื่น แม้ว่ายังมีอาหารอื่นๆ ที่มีแคลเซียมมาก เช่น นม แต่การดูดซึมแคลเซียมจากนมจะเป็นไปได้ดีกว่าอาหารอื่นมาก ในทางโภชนาการจึงกล่าวถึงนมเป็นอันดับแรก เมื่อจะพูดถึงการเสริมแคลเซียม ให้แก่ร่างกาย

ก่อนจะพูดถึง “นม” ก็ควรจะรู้เรื่อง “แคลเซียม” กันก่อน แคลเซียม คือ ธาตุชนิดหนึ่งที่ร่างกายมีความต้องการมากพอสมควรในแต่ละวัน เพื่อเป็นสารอาหารหลักในการสร้างกระดูก นอกจากนั้น แคลเซียมยังมีความจำเป็นในการทำงานของอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายแต่การทำงานของอวัยวะโดยใช้แคลเซียมนั้นสามารถได้ถอนแคลเซียมจาก

กระดูกได้ กระดูกซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่หลักในการเป็นโครงสร้างที่แข็งแรงให้แก่ร่างกายแล้ว ยังเป็นธนาคารที่เก็บแคลเซียมให้อยู่ต่าง ๆ ได้ถูกไปใช้ในการทำงานในยามที่รับประทานอาหารที่มีแคลเซียมไม่เพียงพอ

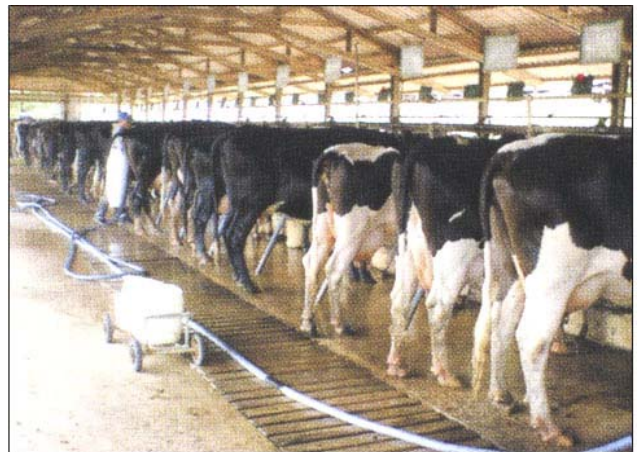

กระดูกที่เป็นโครงสร้างที่แข็งแรงของ ร่างกายต้องการแคลเซียมเพื่อชดเชยส่วนที่สลายออกไปอยู่ตลอดเวลา อาหารจึงควรมีแคลเซียมให้เพียงพอในทุก ๆ วัน โดยเฉพาะในเด็กที่มีการเจริญเติบโตของกระดูกอย่างรวดเร็ว ร่างกายก็จำเป็นต้องมีอาหารที่มีแคลเซียมมากกว่าวัยอื่น ในอายุ 1 ปี แรกและในช่วงวัยรุ่นเป็น 2 ช่วงที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของกระดูกทั้งความยาวและความหนาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้ง 2 วัยนี้จึงมีความต้องการแคลเซียมจากอาหารมาก หรือ อาจจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า ร่างกายมีความต้องการนมมากกว่า วัยอื่น ๆ

คนเอเชียที่เคยตัวเตี้ยกว่าคนยุโรปนั้น บัดนี้คนเอเชียรุ่นใหม่มีความสูงมากขึ้นเรื่อยๆ ประเทศไทยก็เช่นกันที่เราเริ่มเห็นคนไทยที่มีความสูงกว่า 180 เซนติเมตร มากขึ้นเรื่อยๆ และอีก 10-20 ปีข้างหน้า เราก็จะเห็นไทยที่มีความสูงมากกว่า 190 เซนติเมตรมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการกินอาหารที่มีแคลเซียมหรือกินนมมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด 20- 30 ปีที่ผ่านมาและต่อเนื่องไปในอนาคต

“นม” ที่เป็นอาหารหลักในการให้แคลเซียมนั้น เกือบร้อยละ 95 เราได้มาจากวัวซึ่งวัวมีเอกลักษณ์ตรงที่ตัวใหญ่ สร้างน้ำนมได้มาก และสร้างน้ำนมได้นานกว่าสัตว์ให้นมชนิดอื่นๆ นมวัวจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้แคลเซียมแก่มนุษย์ตลอดอายุขัย การใช้นมแพะหรือนมจากสัตว์ชนิดอื่น ๆ เพื่อทดแทนนมวัวก็ไม่ใช่ปัญหาสามารถทดแทนได้ เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า โดยไม่มีประโยชน์ที่สูงกว่านมวัวแต่อย่างใด

นมวัวสดที่ได้จากเต้านม ไม่ควรนำมาดื่มทันที เพราะอาจจะมีแบคทีเรียเจือปนอยู่ จึงควรผ่านขั้นตอนการทำให้สะอาด และขบวนการกำจัดเชื้อโรคก่อน จึงพร้อมที่จะนำมาดื่ม โดยทั่วไปการนำนมมาผ่านขบวนการความร้อนที่ไม่สูงมากนักที่เรียกว่าขบวนการ พาสเจอร์ไรส์ นั้น ก็เพียงพอที่จะทำให้นมนั้นสะอาด และปลอดภัยสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่ แต่นมที่ผ่านขบวนการนี้จะมีอายุไม่ถึง 7 วัน โดยที่ต้องแช่ตู้เย็นตลอดเวลา เพราะจะเริ่มมีเชื้อโรคเติบโตในน้ำนมมากขึ้น ถ้าอยากเก็บน้ำนมให้นานขึ้น จะต้องนำน้ำนมผ่านขบวนการความร้อนที่สูงขึ้นและมีกล่องบรรจุที่ไม่ให้อากาศเข้าไปสอดแทรกในน้ำนมได้ ขบวนการนี้เรียกว่า ยูเอสที โดยบรรจุกล่องที่มีวัสดุกันอากาศแทรกซึมเข้าไป นมยูเอสที จึงเก็บได้นานเป็นเวลาหลายเดือน ดังนั้นทั้งนมพาสเจอร์ไรส์และนมยูเอสที จึงมีส่วนประกอบเหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่วิธีการผลิตเท่านั้น

เนื่องจากการนำนมสดมาแยกเอาส่วนไขมันเพื่อนำไปทำเป็นชีส จึงเหลือนมส่วนที่ขาดไขมันจำนวนมาก นมนี้เรียกว่า นมขาดมันเนย นมขาดมันเนยนี้มีจำหน่ายทั้งในรูปของเหลวและในรูปของผง จึงเป็นที่นำมาให้แก่เด็กโตหรือผู้ใหญ่ที่ต้องการเสริมแคลเซียมในแต่ละวัน โดยจะมีพลังงานลดลงไปประมาณ 1 เท่าตัว คือ โดยปกติ นม 1 กล่อง หรือ 1 แก้ว ในปริมาณ 250 มล. นั้นจะให้พลังงาน 170 กิโลแคลอรี ถ้าดื่มนมขาดมันเนยในปริมาณเท่ากันก็จะได้พลังงานเพียง 85 กิโลกรัม ความต้องการแคลเซียมจากนมในผู้ใหญ่ประมาณ 1,000 มิลลิกรัมซึ่งเท่ากับดื่มนม 1 ลิตร นั้น ถ้าดื่มนมเป็นชนิดพร่องมันเนย ก็จะได้พลังงาน 380 กิโลแคลอรี จึงไม่ทำให้ได้พลังงานจากอาหารโดยรวมมากเกินไปจนทำให้เป็นโรคอ้วน แต่ในกรณีที่โรคอ้วนแล้วขอแนะนำให้งดนมทุกชนิดโดยให้กินยาเม็ดแคลเซียมเสริมเพื่อให้ได้ปริมาณ 1,000 มิลลิกรัมจะดีกว่า

เป็นไปได้ซ้ำ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดูแลทุกปัจจัยที่จะทำให้กระดูกแข็งแรงตลอดเวลา โดยมีปัจจัยหลักดังนี้ คือ การได้รับแสงแดดอ่อน ๆ อย่างสม่ำเสมอ การได้ออกกำลังกายที่มีการวิ่งเบา ๆ เป็นหลัก และการได้แคลเซียมอาจจะได้จากอาหารหรือนมก็ได้ อย่างน้อยวันละ 1 กรัม ก็ทำให้ทุกคนที่เข้าสู่วัยทองมีกระดูกที่แข็งแรงหมดความกังวลกับโรคกระดูกหักง่าย หรือแตกร้าวง่าย เป็นโรคปวดหลัง อันเนื่องมาจากกระดูกสันหลังยุบกร่อน แล้วพึงลงมาทับเส้นประสาท จึงควรคิดถึงเรื่องแคลเซียมในอาหารตลอดเวลาว่า แต่ละวันที่ผ่านไปเราได้รับแคลเซียมเพียงพอหรือไม่

ในช่วงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสำหรับเด็กหญิงมักจะช่วงอายุประมาณ 10-13 ปี และสำหรับเด็กชายจะเป็นช่วงอายุ 13-16 ปี นั้น ควรดื่มนมอย่างต่ำวันละ 1 ลิตร หรือมากกว่าก็ได้ เพื่อช่วยให้มีการเจริญเติบโตตามศักยภาพของกระดูกที่จะยืดให้สูงได้ แต่ถ้าออกกำลังกายและรับประทานอาหารให้เพียงพอด้วยแล้ว จะยิ่งเสริมการยืดกระดูกได้มาก และสิ่งเหล่านี้ที่เป็นสาเหตุให้เด็กหนุ่มใหม่มีความสูงมากกว่ารุ่นก่อน

เมื่ออายุย่างเข้าวัย 40 ปีขึ้นไป กระดูกจะเริ่มเสื่อมสภาพลงทีละน้อย การสร้างและซ่อมแซมกระดูกจะ

ที่มา: คอลัมน์ Good Food for Health หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
ฉบับวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551

ค่าการผสมพันธุ์โคนม 2551

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

ค่าการผสมพันธุ์โคนม พ.ศ.2551 ที่มีค่าความแม่นยำของน้ำนม 305 วัน
มากกว่าหรือเท่ากับ 50% (10 อันดับแรก)

ปริมาณน้ำนมรวมที่ 305 วัน	3,956.23	กิโลกรัม
ปริมาณไขมันนมรวมที่ 305 วัน	151.89	กิโลกรัม
ไขมันนม (%) ในช่วง 305 วัน	3.75	เปอร์เซ็นต์
ปริมาณน้ำนม รวมที่ 100 วัน	1,552.26	กิโลกรัม
ปริมาณไขมันนม รวมที่ 100 วัน	56.53	กิโลกรัม
ไขมันนม (%) ในช่วง 100 วัน	3.62	เปอร์เซ็นต์
ระยะการให้น้ำนม	330.26	วัน
อายุเมื่อคลอดลูกครั้งแรก	30.05	เดือน

ค่าการผสมพันธุ์โคนม พ.ศ.2551 ที่มีค่าความแม่นยำของน้ำหนัก 305 วันมากกว่าหรือเท่ากับ 50%
อันดับพ่อพันธุ์โคนม (10 อันดับแรก)

ที่	หมายเลข	ชื่อพ่อพันธุ์	สายเลือด ไฮลส์ไตร์ ฟรีเซียน	แหล่ง กำเนิด	น้ำหนัก 305วัน				%ไขมัน305วัน				น้ำหนัก 100 วัน				%ไขมัน100วัน			
					ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ	ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ	ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ	ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ	ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ	ค่าการ ผสมพันธุ์	ค่าความ แม่นยำ				
1	92201	DALTON	100	นิวซีแลนด์	823.30	58.54	-0.94	56.99	235.56	56.24	-1.00	60.34								
2	7HO3340	ADAM	100	อเมริกา	771.70	68.56	-0.82	65.74	386.20	65.61	-1.15	68.80								
3	97250	MANCHU	100	นิวซีแลนด์	744.10	63.71	-0.59	62.09	418.40	60.98	-0.88	65.21								
4	92202	DAWSON	100	นิวซีแลนด์	716.45	72.77	-0.65	69.75	195.34	74.23	-0.81	77.11								
6	90200	MARKPOLO	100	นิวซีแลนด์	640.70	52.46	-0.66	50.52	167.40	50.63	-0.82	53.92								
8	11HO5009	COPONATION	100	อเมริกา	577.40	57.84	-0.74	56.36	276.92	55.27	-1.12	59.42								
9	29H08566	ROSCOE	100	อเมริกา	566.30	60.39	-0.84	58.88	460.90	57.78	-1.17	61.97								
11	C4101	แพนด้า	87.5	อ.ส.ค.	515.38	50.87	-0.62	44.23	297.25	47.81	-0.80	47.22								
12	H4O01	แพคเตอร์	100	อ.ส.ค.	511.40	79.75	-0.58	77.08	191.18	77.09	-0.89	80.08								
14	9148	โปรเกรส	87.5	อ.ส.ค.	504.68	77.50	-0.80	72.20	205.62	74.49	-0.90	75.26								

สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมใน “ค่าการผสมพันธุ์โคนม 2551” องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย, <http://www.dpogenetics.com>

“แนวทางการลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ”

การให้อาหารเพื่อเพิ่มการผสมติดในโคนมหลังคลอด

รศ.ดร.ฉลอง วชิราภากร

ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดังที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ต้นแล้วว่า การลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบมีหลายแนวทาง ซึ่งหนึ่งในแนวทางนั้น คือ การเพิ่มจำนวนสัดส่วนโครีตนมในฟาร์ม ถึงแม้ว่าโคนมจะให้น้ำมน้อย แต่ถ้ามีจำนวนโครีตนมในฟาร์มมากสามารถลดต้นทุนการผลิตได้เช่นเดียวกัน

ณรงค์ วงศ์เณร (2552) ได้กล่าวถึงการเพิ่มสัดส่วนโครีตนมในฟาร์มจาก 40 เปอร์เซ็นต์ เป็น 60 เปอร์เซ็นต์ สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ จากตารางที่ 1 แสดงถึงจำนวนโคนมในฟาร์ม สัดส่วนโครีตนมในฟาร์มโคนมของฟาร์มโคนมใน

แบบปัจจุบัน แบบจำลอง 1 และแบบจำลอง 2 และแสดงรายได้สุทธิของฟาร์มโคนมในแต่ละแบบ จะเห็นได้ว่าแบบจำลอง 1 ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนโคนมน้อยกว่าจะมีรายได้สุทธิตกกว่าแบบปัจจุบัน เนื่องจากสามารถลดค่าใช้จ่ายได้มากถึง 70,000 บาท ส่วนแบบจำลอง 2 พบว่า มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 135,400 บาทต่อปี หรือเพิ่มขึ้น 71 เปอร์เซ็นต์ การเพิ่มขึ้นของรายได้สุทธิทั้งมาจากการลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้จากการขายนมดิบเพิ่มขึ้น แต่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ตารางที่ 1. การประเมินรายได้จากการเพิ่มโครีตนมจาก 40 เปอร์เซ็นต์ เป็น 60 เปอร์เซ็นต์

	จำนวนโคนม ในฟาร์ม (ตัว)	จำนวนโครีต นมในฟาร์ม (ตัว)	สัดส่วนโครีต นม (%)	ขายนมดิบปี พ.ศ. 2551 (บาทต่อปี)	รายจ่าย ลดลง (บาทต่อปี)	ค่าใช้จ่าย เพิ่ม (บาทต่อปี)	รายได้สุทธิ (บาทต่อปี)
แบบปัจจุบัน	20	8	40	636,000	-	-	190,800
แบบจำลอง 1	14	8	60	636,000	70,000	-	260,800
แบบจำลอง 2	20	12	60	954,000	40,000	76,000	326,200

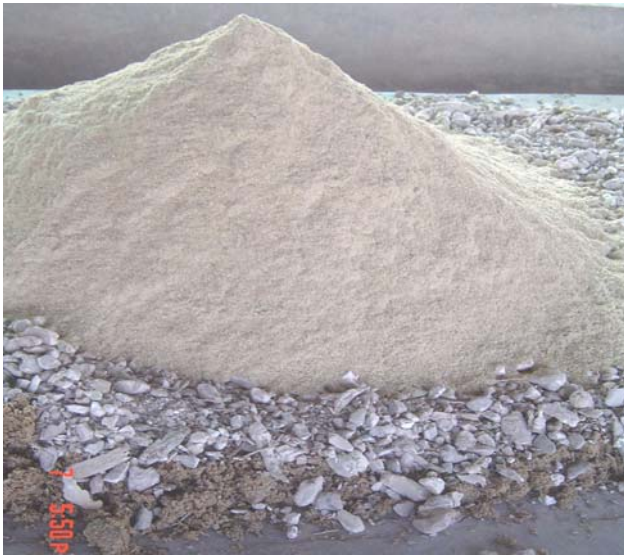
ดัดแปลงจาก : ณรงค์ (2552)

ดังนั้นการเพิ่มสัดส่วนโครีตนมในฟาร์มจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจะต้องให้ความสำคัญ การเพิ่มจำนวนโครีตนมในฟาร์มนั้น จำเป็นที่จะต้องเพิ่มอัตราการตั้งท้องของโคนมทั้งที่เป็นโคสาวทดแทนและโครีตนม อย่างไรก็ตาม ปัญหาการผสมติดของโคนมเป็นปัญหาที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมยังให้ความสำคัญน้อยเมื่อเทียบกับการให้ผลผลิตน้ำนม ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เกษตรกรจะต้องให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน

นอกเหนือจาก ลักษณะทางพันธุกรรมของโคนม สภาพแวดล้อมในฟาร์ม ความร้อน แล้ว การให้อาหารเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่ออัตราการผสมติดในโคสาวทดแทนและโครีตนม เนื่องจากโคนมจะแสดงมีความสมบูรณ์พันธุ์ที่ดี

จะต้องได้รับโภชนา (สารอาหาร) ที่พอเพียงและเหมาะสมตามแต่ละระยะของการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของโคนม

ในส่วนของความสมบูรณ์พันธุ์ของโคนมที่เลี้ยงในประเทศไทยนั้น มีรายงานการศึกษาด้านนี้ พบว่า อายุเมื่อโคสาวทดแทนตั้งท้องประมาณ 31.3 เดือน และในโครีตนมมีการตั้งท้องหลังคลอดประมาณ 176.6 วัน ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐานที่ควรจะเป็นคือ โคสาวทดแทนควรตั้งท้องที่ 15-18 เดือน และโครีตนมควรตั้งท้องหลังคลอดภายใน 90 วัน ดังนั้น การที่โคสาวทดแทนและโครีตนมมีการตั้งท้องที่ล่าช้าออกไป จึงเป็นการเพิ่มรายจ่ายค่าอาหารสัตว์และค่าเสียโอกาสในการเพิ่มรายได้จากผลผลิตน้ำนม เป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตน้ำนมโดยไม่จำเป็น

สาเหตุของอัตราการผสมติดต่ำในโคนมหลังคลอด นั้น มีหลายสาเหตุ เช่น

- * การเกิดภาวะรกค้าง
- * การเกิดถุงน้ำในรังไข่
- * การให้ผลผลิตน้ำนมที่สูง
- * ค่าคะแนนร่างกายต่ำก่อนคลอด
- * ได้รับโภชนาที่ไม่พอเพียง

แนวทางการแก้ปัญหาการผสมติดของโคนมหลังคลอดมีหลายแนวทาง ขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยถึงสาเหตุที่แท้จริง ในบทความนี้ ผู้เขียนใคร่ขอนำผลการวิจัยที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยณรงค์ นาวานุเคราะห์ (2552) ที่ได้ทำการทดลองการเสริมไขมันพืชในช่วงก่อนคลอดและหลังคลอดเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์พันธุ์และแก้ปัญหารกค้าง โดยทำการทดลองในฟาร์มโคนมของเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น ทำการแบ่งกลุ่มโคนมที่ตั้งท้องออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มแม่โคทดลองที่ไม่ได้รับการเสริมไขมันพืชในอาหารชั้นที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มเสริมน้ำมันปาล์ม เป็นกลุ่มแม่โคทดลองที่ได้รับการเสริมไขมันพืช คือ น้ำมันปาล์ม 4 เปอร์เซ็นต์ ในอาหารชั้นที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มเสริมน้ำมันทานตะวัน เป็นกลุ่มแม่โคทดลองที่ได้รับการเสริมไขมันพืช คือ น้ำมันทานตะวัน 4 เปอร์เซ็นต์ ในอาหารชั้นที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์

โดยให้อาหารโคนมตั้งแต่อีก่อนคลอด 4 สัปดาห์และต่อเนื่องหลังจากคลอดต่อไปอีก 8 สัปดาห์ ผลจากการศึกษาแสดงในตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มโคนมที่ได้รับการเสริมไขมัน

พืช ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันปาล์มหรือน้ำมันทานตะวัน มีผลทำให้โคนมให้ผลผลิตน้ำนมที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม ในส่วนของความสมบูรณ์พันธุ์นั้น พบว่า โคนมที่ได้รับการเสริมไขมันพืช โดยเฉพาะน้ำมันทานตะวัน มีค่าคะแนนของมดลูกภายหลังคลอดภายใน 4 สัปดาห์ ต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ แสดงถึงการเข้าอยู่ของมดลูกได้เร็วกว่า และการแสดงการเป็นสัดหลังคลอดได้เร็วขึ้น อาจมีผลต่อการผสมพันธุ์ได้เร็วกว่าด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่า ระยะเวลาในการขับรกออกหลังการคลอด ในโคนมที่ได้รับการเสริมไขมันพืช ใช้ระยะเวลาเพียง 3-5 ชั่วโมง ในขณะที่กลุ่มควบคุม มีระยะเวลาการขับรกหลังคลอด 21 ชั่วโมง และที่สำคัญระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน (progesterone, P4) มีระดับที่สูงในโคนมที่ได้รับการเสริมน้ำมันทานตะวัน แสดงถึงการทำงานของคอร์ปัสลูเทียมที่เป็นปกติ และมีผลต่อการพัฒนาฟอลลิเคิลที่จะนำไปสู่การตกไข่ และแสดงการเป็นสัดที่ทำให้โคนมมีความสมบูรณ์พันธุ์ดีขึ้นหลังคลอด

กลยุทธ์การให้อาหารโดยใช้น้ำมันพืช จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มการให้ผลผลิตน้ำนมและความสมบูรณ์พันธุ์ของโคนม ที่จะทำให้มีสัดส่วนโครีดนมในฟาร์มเพิ่มขึ้น ซึ่งการใช้น้ำมันพืชเสริมสำหรับโคนมจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 15-20 บาทต่อตัวต่อวัน หรือประมาณตัวละ 1,200-2,400 บาท ถ้าสามารถทำให้โคนมรีดนมตั้งท้องได้เร็วที่สุดจะนำไปสู่การเพิ่มสัดส่วนโครีดนมในฟาร์ม และทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้

ตารางที่ 2. ผลการเสริมไขมันพืชต่อการให้ผลผลิตและความสมบูรณ์พันธุ์ของโคนม

รายการ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มเสริมไขมัน ปาล์ม	กลุ่มเสริมไขมัน ทานตะวัน
คะแนนร่างกายก่อนคลอด	3.15	3.25	3.35
คะแนนร่างกายหลังคลอด 8 สัปดาห์	2.85	2.95	3.00
ผลผลิตน้ำนม (กก.ต่อวัน)	18.1	23.4	22.8
ผลผลิตน้ำนมปรับไขมันนมที่ 3.5% (กก.ต่อวัน)	16.4	26.1	24.6
คะแนนมดลูกที่ 4 สัปดาห์หลังคลอด	2.0	2.0	1.4
ระยะเวลาขับรกหลังคลอด (ชม.)	21.0	4.9	3.4
การเข้าอุ้งของมดลูก (วัน)	50.4	42.0	32.2
แสดงการเป็นสัดครั้งแรกหลังคลอด (วัน)	91.8	56.4	50.2
ฮอร์โมน P4 ที่ 4 สัปดาห์หลังคลอด (นก.ต่อมล.)	0.7	0.9	1.2

ดัดแปลงจาก : ไชยณรงค์ และคณะ (2552)

งานวิจัยพัฒนาชาติไทย:

การวินิจฉัยเพาะแยกเชื้อแบคทีเรียสแตปฟีโลคอคคัสที่ให้ผลบวกกับการทดสอบโคแอกกูเลส ที่เป็นสาเหตุของเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการ และการดื้อต่อยาเพนนิซิลลินและออกซาซิลลิน

กิตติศักดิ์ อัจฉริยะขจร และ สุกุม่า สามงามนึ่ง

คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330

บทนำ

ภาวะเต้านมอักเสบในโครีดนมส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพน้ำนมที่ผลิตได้ โดยเชื้อแบคทีเรียกลุ่มสแตปฟีโลคอคคัสที่ให้ผลบวกกับการทดสอบโคแอกกูเลส (Coagulase positive staphylococci; CPS) เป็นเชื้อแบคทีเรียสำคัญที่ก่อให้เกิดเต้านมอักเสบในโคทั่วโลก โดยโคสาวท้องแรกที่มีการติดเชื้อ CPS เข้าสู่เต้านมช่วงคลอดเป็นที่มาของการติดเชื้อภายในฝูง (1) การวินิจฉัยเพาะแยกเชื้อกลุ่ม CPS ร่วมกับการทดสอบการดื้อยา จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาเชิงระบาดวิทยาในพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกยาปฏิชีวนะในการรักษาเต้านมอักเสบจากเชื้อดังกล่าว

คำสำคัญ: ยาปฏิชีวนะ, เชื้อแบคทีเรียสแตปฟีโลคอคคัสที่ให้ผลบวกกับการทดสอบโคแอกกูเลส, เต้านมอักเสบ

วัสดุและวิธีการศึกษา

เชื้อแบคทีเรียกลุ่ม CPS จำนวน 97 ตัวอย่างที่ได้จากแม่โครีดนมที่เป็นเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการในช่วงปีพ.ศ. 2547 ถึง 2551 การวินิจฉัยเชื้อแบคทีเรียกลุ่ม CPS โดยการทดสอบการตกตะกอนกับแรมบิทพลาสมา และวินิจฉัยแยกชนิดเชื้อจากชุดทดสอบ API

STAPH ค่าความเข้มข้นต่ำที่สุดของยาเพนนิซิลลิน และ ออกซาซิลลิน (MIC) ที่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียได้ ปฏิบัติตามวิธีที่ถูกระบุใน Clinical Laboratory Standard Institute (2)

ผลการศึกษาและวิจารณ์

เชื้อแบคทีเรียกลุ่ม CPS ส่วนใหญ่เป็นเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส (*Staphylococcus aureus*) ร้อยละ 91.75 (89/97) เชื้อสแตปฟีโลคอคคัส อินเตอร์มีเดียส (*Staphylococcus intermedius*) ร้อยละ 7.22 (7/97) และสแตปฟีโลคอคคัส ไฮอิคัส (*Staphylococcus hyicus*) ร้อยละ 1.03 (1/97)

จากตัวอย่างทั้งหมดที่ถูกระบุเป็นเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส สามารถจำแนก API ได้ 8 แบบ โดยตัวอย่างเชื้อ 56 ตัวอย่างถูกจัดกลุ่มเดียวกัน ส่วนเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส อินเตอร์มีเดียส สามารถจำแนก API ได้ 3 แบบ

ค่า MIC ของยาเพนนิซิลลินอยู่ในช่วง 0.0625 ถึงมากกว่า 1 ไมโครกรัมต่อมล. และยาออกซาซิลลินอยู่ในช่วง 0.5

ถึง มากกว่า 8 ไมโครกรัมต่อมล. เชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส พบการดื้อต่อยาเพนนิซิลลินร้อยละ 65.17 (58/89) และดื้อต่อยาออกซาซิลลินร้อยละ 2.25 (2/89)

ส่วนเชื้อเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส อินเตอร์มีเดียส และสแตปฟีโลคอคคัส ไฮอิคัสมีความไวต่อยาเพนนิซิลลินและยาออกซาซิลลิน

ตารางที่ 1 การดื้อต่อยาเพนนิซิลลินและออกซาซิลลินของเชื้อแบคทีเรียกลุ่ม CPS ที่เป็นสาเหตุของเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการ

	ร้อยละการดื้อยา	
	เพนนิซิลลิน ^a	ออกซาซิลลิน ^b
กลุ่ม CPS ทั้งหมด	59.79 (58/97)	2.06 (2/97)
เชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส	65.17 (58/89)	2.25 (2/89)
เชื้อ CPS อื่น ๆ ^c	0.0 (0/8)	0.0 (0/8)

^a MIC ≥ 2.5 ไมโครกรัมต่อมล. : ดื้อยา ^b MIC ≥ 4 ไมโครกรัมต่อมล. : ดื้อยา

^c ใช้การแปลผลคล้าย สแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส

เชื้อแบคทีเรียในกลุ่ม CPS ที่พบมากที่สุดคือเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส และจากการศึกษาบ่งชี้ว่าเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส อินเตอร์มีเดียส และเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ไฮอิคัส ถูกระบุว่าเป็นสาเหตุของเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการได้ อย่างไรก็ตามเชื้อทั้งสองชนิดนี้ยังไม่พบการดื้อต่อยาเพนนิซิลลินและออกซาซิลลิน ส่วนเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส พบว่าเป็นสาเหตุของการติดเชื้อเข้าสู่เต้านมและสามารถพบได้บริเวณลำตัวของโคสาว (3) ในฝูงโคที่มีความชุกของการติดเชื้อสแตปฟีโลคอคคัส ออเรียสเข้าสู่เต้านมสูง มักพบเชื้อเพียงหนึ่งหรือสองสายพันธุ์เท่านั้น (4)

ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างเชื้อในกลุ่ม CPS และการดื้อต่อยาปฏิชีวนะมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันและควบคุมเต้านมอักเสบให้มีประสิทธิภาพในฟาร์มโคนม

เอกสารอ้างอิง

1. Robinson, J.R. et al. 1994. J. Dairy Sci. 77: 958-969.
2. CLSI, 2007. Performance standard for antimicrobial susceptibility testing; seventeenth informational supplement. M100-S17 Vol. 27 No. 1.
3. Robinson, J.R. et al. 1994. J. Dairy Sci. 77: 3354-3364.
4. Tenhagen, B-A et al. 2007. J. Dairy Res. 74: 406-411.

ที่มา : Proceedings 8th Chula. Univ. Vet. Sci. Ann. Con., April 3, 2009. p.93

ข่าวโดนม : Clipping

วช.หาวิธียืดอายุนมถั่ว ตัดปัญหานมโรงเรียนขาด ใช้เทคโนโลยีดีเอ็นเอมาร์กเกอร์ลดแบคทีเรียในน้ำนมดิบ ส่งผลให้อายุนมพาสเจอร์ไรส์นานขึ้น 3 เท่าตัว ที่อุณหภูมิ 6 องศาเซลเซียส จากปกติอยู่ได้เพียง 3 วัน กรมวิชาการพาสเจอร์ไรส์นั้น สามารถทำลายเชื้อจุลินทรีย์ได้เพียงบางส่วนเท่านั้น เมื่อเก็บนมสดไว้นานเกินกำหนด เชื้อจุลินทรีย์ที่ยังคงเหลืออยู่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนทำให้เน่าเสีย ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพน้ำนม คือลดปริมาณเชื้อแบคทีเรียในน้ำนม หากสามารถพัฒนาเทคนิคลดการปนเปื้อน น้ำนมที่ผลิตได้จะมีคุณภาพและสามารถเก็บรักษาไว้ได้นานขึ้น การพัฒนาศักยภาพด้านโคนมของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาหมากคุณภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมการผลิต ระบบการเลี้ยง รวมถึงอาหารเลี้ยงโค จึงจะได้นมที่ปลอดภัยจากเชื้อแบคทีเรียและสามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน (กรุงเทพฯธุรกิจ: 22 เม.ย. 52) ❖ **ชมรมนมสร้างชาติและรัฐบาล ยกเครื่องพ.ร.บ.นม-ผลิตภัณฑ์** การจัดเสวนา "สภานมไทย มองไกลครบวงจร" โดยชมรมนมสร้างชาติ ได้เสนอให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัตินมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ.2551 ควรจะแก้ไขบทนิยามเสนอให้เพิ่มคำนิยามเกี่ยวกับน้ำนมโค, กองทุน, ผู้แทนผู้ประกอบการแปรรูปอาหาร (nondairy), สำนักงาน และเรียกร้องให้ปรับโครงสร้างคณะกรรมการ (milk board) เสนอให้ปรับลดจำนวนคณะกรรมการเหลือ 25 คน ประกอบด้วยตัวแทนรัฐบาล 5 คน เกษตรกร 6 คน เอกชน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน ประธานคณะกรรมการบริหาร 2 คน เสนอให้เพิ่มคณะกรรมการขึ้นใหม่ 3 ชุด เช่น คณะอนุกรรมการด้านการผลิตและจำหน่ายนมดิบ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนมาตรฐานพัฒนานมและผลิตภัณฑ์นม คณะอนุกรรมการข้อมูลธุรกิจอุตสาหกรรม โคนมและประสานงานประชาสัมพันธ์ และเสนอให้มีการจัดกลุ่มคณะกรรมการ 2 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการบริหารการผลิต (supply) และคณะกรรมการบริหารการตลาด และทางชมรมได้เสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนนม โดยกำหนดวัตถุประสงค์ หน้าที่ของกองทุนรวมทั้งสัดส่วนโครงสร้างคณะกรรมการกองทุน ซึ่งกรรมการกองทุนจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งใดๆ ในคณะกรรมการ และที่สำคัญได้เรียกร้องให้มีการกำหนดบทลงโทษและอุทธรณ์อย่างชัดเจน รวมทั้งเสนอให้บททวนปรับปรุง พ.ร.บ.นมและผลิตภัณฑ์นมทุกๆ 3 ปี หวังว่าการเปลี่ยนแปลงจะสร้างความเชื่อมั่นต่อโครงการนมโรงเรียน (ประชาชาติธุรกิจ: 30 เม.ย. 52) ❖ **สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ปี 2552** กรมส่งเสริมการสหกรณ์ ได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่น โดยตัวแทนจากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจะเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญประจำปี 2552 ณ พลับพลาที่ประทับ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง วันที่ 11 พ.ค. 2552 สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติในภาคการเกษตรที่มีผลการดำเนินงานในระดับยอดเยี่ยมหนึ่งใน 5 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินลำพญากลาง จำกัด จ.สระบุรี นาระบบบริหารคุณภาพมาใช้ และมีการตั้งสถานีวิทยุชุมชนให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม โดยดำเนินธุรกิจหลากหลายเพื่อลดความเสี่ยงจากธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งและนาระบบมาตรฐานต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อเพิ่มมาตรฐานและความเชื่อถือแก่ลูกค้า ในการ

แสวงหาตลาดใหม่และรักษาตลาดที่มีอยู่ (เดลินิวส์: 8 พ.ค. 52)

❖ **กรม.ไฟเขียวค่าอาหารกลางวัน เพิ่มเต็ม100%"เด็กเล็ก-ป.6"** อีกหวัละ 3 บาท เป็น 13 จากเดิม 10 บ. ใช้งบเพิ่ม 4.5 พันล้านเคาะแล้วรับซื้อนมดิบหน้าโรงงาน 16.50 บาท กำหนดราคาดนม ร.ร. ถูกละ 6.26 บาท ล็อค"อปท."ซื้อจากผู้ประกอบการ 5 เจ้าที่ร่วมแก้ปัญหาหมากดิบล้นตลาด การรับซื้อน้ำนมดิบและหลักเกณฑ์ การจัดซื้ออาหารเสริม (นมโรงเรียน) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีสาระสำคัญดังนี้ 1. ให้กำหนดราคารับซื้อน้ำนมดิบหน้าโรงงานที่ราคา 16.50 บาท/กิโลกรัม (จากราคาเดิม 18 บาท/กิโลกรัม) มีผลตั้งแต่วันที่ 29 เม.ย. 52 เป็นต้นไป 2. ให้กำหนดราคากลางนมโรงเรียน โดยนม พาสเจอร์ไรส์ชนิดถูกราคา 6.26 บาท/ถุง (จากราคาเดิม 6.57 บาท/ถุง) นมยูเอชทีชนิดกล่องราคา 7.55 บาท/กล่อง (จากราคาเดิม 7.86 บาท/กล่อง) นมยูเอชทีชนิดซองราคา 7.45 บาท/ซอง (จากราคาเดิม 7.76 บาท/ซอง) ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1/2552 เป็นต้นไปเห็นชอบให้อปท. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดซื้อนมโรงเรียนสำหรับร.ชั้นป.5 และ 6 ตามแผนการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 พ.ค.-30 ก.ย. 52 เป็นนมยูเอชทีจากผู้ประกอบการ 5 ราย ได้แก่ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด ใน พระบรมราชูปถัมภ์ สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น จำกัด, บริษัท คันทรี เฟรช แดรี่ จำกัด และบริษัท เชียงใหม่ เฟรชมิลล์ จำกัด เนื่องจากเป็นผู้รับซื้อน้ำนมดิบล้นตลาดตั้งแต่วันที่ 5 มี.ค.ที่ผ่านมา ส่วนการจัดซื้อนมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนถึงนักเรียนชั้นป.4 ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในการจัดซื้อนมโรงเรียนที่คณะกรรมการจัดระบบโครงการอาหารเสริมโรงเรียนกำหนด โดยผู้แทน อปท.ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการกำหนดให้อปท.จัดซื้อนมโรงเรียนจากผู้ประกอบการ 5 ราย อาจขัดกับมติ ครม. เมื่อวันที่ 10 มี.ค. 52 ที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดซื้อนมโรงเรียน โดยให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่กระทรวงเกษตรยืนยันว่า การกำหนดรายชื่อผู้ประกอบการทั้ง 5 ราย เป็นการแก้ไขปัญหาหมากดิบล้นตลาด โดย อ.ส.ค.ได้ร่วมกับผู้ประกอบการรายอื่นรับซื้อน้ำนมดิบที่ไม่มีผู้ซื้อวันละ 288 ตัน ตั้งแต่วันที่ 5 มี.ค.-30 ก.ย. 52 หากผู้ประกอบการทั้ง 5 รายไม่สามารถจำหน่ายนมยูเอชทีที่มาจากกรับซื้อน้ำนมดิบล้นตลาดได้ จะส่งผลให้ผู้ประกอบการทั้ง 5 รายปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรได้ (มติชนรายวัน: 14 พ.ค. 52) ❖ **อย.หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนมโรงเรียนรับเปิดเทอม 15 พ.ค.** อย.รับมือนมโรงเรียนก่อนเปิดเทอม นั้ดหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หาแนวทางและมาตรการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมพร้อมดื่ม นมโรงเรียน ตลอดจนห่วงโซ่ ตั้งแต่ฟาร์มโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ โรงงานแปรรูป ผู้ขนส่งนม และโรงเรียน เพื่อหาแนวทางเกี่ยวกับบทบาทภารกิจและมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์นม พร้อมดื่ม นมโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการผลิตและกฎหมาย และในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม อย.จะจัดการประชุมสัมมนาสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด และหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ

เรื่องการค้าในงานในการกำกับดูแลนมโรงเรียน เพื่อให้ปฏิบัติได้จริงตาม บทบาทและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ ป้องกันไม่ให้เกิด ปัญหานมโรงเรียนซ้ำอีก รวมทั้งสร้างความมั่นใจแก่นักเรียนและผู้ปกครอง (สำนักข่าวไทย: 15 พ.ค. 52) ✕ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้วันที่ 1 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันนมโลก (World Milk Day) เพื่อตระหนักถึงคุณประโยชน์ของนม กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมจัดกิจกรรมในวันที่ 1 มิถุนายน 2552 ณ ลานหน้าห้างเซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่เวลา 11.00 - 20.00 น. เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ถึงคุณประโยชน์ และหันมาดื่มนมเป็นประจำและต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้หันมาสนใจและให้ความสำคัญกับสุขภาพของตนเองและครอบครัว และนับเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคนมให้สามารถขายนมได้มากขึ้น ดังคำขวัญ “แข็งแรง โตไว ชาวไทย ไม่หยุดดื่มนม” รวมทั้งจัดกิจกรรมในส่วนภูมิภาค ที่จังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และนครศรีธรรมราช กิจกรรมในงานมีทั้งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับนมตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง กว่าจะเป็นนมเพื่อดื่ม (Milk

Way) ตื่นตาตื่นใจกับฟาร์มโคนมจำลอง ชมนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ รวมถึงกิจกรรมความบันเทิงผลงานความรู้ (Milk Festival) (กรุงเทพธุรกิจ: 1 มิ.ย. 52)

ปฏิทิน	กิจกรรม
3-4 มิ.ย. 2552	การประชุมวิชาการสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 10 ประจำปี 2552 “วิกฤตเศรษฐกิจโลก : การปรับตัวของครัวไทยสู่ครัวโลก” ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4-5 มิ.ย. 2552	การสัมมนาโคนม “โคนมสัตว์เศรษฐกิจผลิตอาหารคุณภาพเพื่อสุขภาวะคนไทย” ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2-4 ก.ค. 2552	การประชุมวิชาการระบบเกษตรแห่งชาติ ครั้งที่ 5 “พลังงานทดแทนและความมั่นคงทางอาหารเพื่อมนุษยชาติ” ณ โรงแรมอูบลอินเตอร์เนชั่นแนล จ. อุบลราชธานี
27-28 ก.ค. 2552	การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ “Food Safety and Zoonoses Symposium for Asia Pacific” โดย ศูนย์ VPHCAP คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ โรงแรมอิมพีเรียลแมมปิง จ.เชียงใหม่
3-5 พ.ย. 2552	การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 2 nd Federation of Asian Small Animal Veterinary Associations Congress 2009 In conjunction with The 35 th Veterinary Medicine and Livestock Development Annual Conference 2009 Bangkok International Trade & Exhibition Centre, Bangkok, Thailand
27 พ.ย. – 3 ธ.ค. 2552	“งานวันเกษตรภาคเหนือ ครั้งที่ 6” “เกษตรปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง” ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
22-25 ส.ค. 2553	การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 13 th AITVM INTERNATIONAL CONFERENCE 2010 : Global Tropical Veterinary Emerging Diseases and Public Health Concerns. Bangkok, Thailand

จดหมายข่าวโคนม เป็นเอกสารเผยแพร่ราย 2 เดือน จัดทำภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์: เพื่อเสนอข่าวสารข้อมูลทางวิชาการ ความเคลื่อนไหวด้านอุตสาหกรรมโคนมไทยและสากล ประมวลเนื้อหาสาระ และเผยแพร่ผลงานวิจัยโคนมที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ (สืบค้นใน <http://vet.kku.ac.th/cow>)

ที่ปรึกษา : รศ.ดร. จันทร์จรัส เรียวเดชะ

บรรณาธิการ : รศ.สพ.ญ.ดร. สุณีรัตน์ เอี่ยมละมัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อ.สพ.ญ. ศรีญา ฤกษ์อยู่สุข และนายอดิศักดิ์ สังข์แก้ว

กองบรรณาธิการ: รศ.น.สพ.ดร.สุวิชัย โรจนเสถียร รศ.ดร.ฉลอง วชิราภากา
น.สพ.สาธิต ผลภาค นายอดุลย์ วังตาล นายจิตศักดิ์ ไชยพาน

ฝ่ายจัดการ : นางสาวอัญญา ชินวงษ์

ข้อมูลสมาชิกจดหมายข่าวโคนม

ท่านสมาชิกเปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือแนะนำสมาชิกใหม่ผู้ทำงานวิจัยด้านโคนมหรือสาขาที่เกี่ยวข้องที่ท่านเห็นว่าควรได้รับประโยชน์จากการรับข่าวสารนี้ โดยกรอกรายละเอียดส่งมาตามที่สำนักงานจดหมายข่าวโคนม คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002 หรือ โทรศัพท์ 08-6638-5569 โทรสาร 0-4320-2404, E-mail: trfdairynews@yahoo.com